

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a
Legii nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată și al art. II din Legea nr. 200/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. Se aprobă normele metodologice de aplicare a Legii nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 934 din 21 noiembrie 2016, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM – MINISTRU

Vasilica-Viorica DĂNCILĂ

Normele metodologice de aplicare
a Legii nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare

Capitolul I

Obiectiv, domeniul de aplicare

Art.1 Prezentele norme metodologice stabilesc măsurile de prevenire a risipei alimentare pe lanțul agroalimentar, conform prevederilor art.2 din Legea nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare lege.

Art.2 Operatorii economici, prevazuti la art.2 alin. (2) din lege, din sectorul agroalimentar din întregul lanțul agroalimentar, indiferent de forma de organizare, autorizați/înregistrați sanitar veterinar și pentru siguranța alimentelor, în vederea donării/comercializării de produse agroalimentare, iau măsuri ca în toate etapele de producție, de procesare, depozitare, distribuție și comercializare a alimentelor, inclusiv în sectorul de industrie hotelieră și al serviciilor alimentare, să fie respectate dispozițiile cu privire la siguranța produselor agroalimentare din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor agroalimentare, cu modificările ulterioare.

Capitolul II

Măsurile de prevenire ce pot fi întreprinse în vederea diminuării risipei alimentare

Art.3 Măsurile de prevenire pentru diminuarea risipei alimentare se adresează operatorilor economici, din cadrul fiecărei verigi a lanțului agroalimentar prevazut la art. 2 alin (2) din lege. Operatorii economici pot sa intreprinda urmatoarele masuri:

1. Producția primară:

- a) măsuri de planificare sau alte instrumente economice care promovează utilizarea eficientă a resurselor;
- b) măsuri de minimizare a pierderilor înainte de recoltare, precum și măsuri de valorificare după recoltare, prin donare, comercializare, transformare în compost, biogaz;
- c) măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice;
- d) măsuri de cercetare, inovare, tehnologizare/retohnologizare - crearea de soiuri și hibridi rezistenți la secetă, boli și dăunatori, realizarea unor sisteme performante de mașini și utilaje agricole destinate recoltării, sortării, depozitării și ambalării, care au drept scop diminuarea pierderilor de producție;
- e) adaptarea producției la condițiile de piață -cerere-ofertă, asigurarea trasabilității -plan de cultură în funcție de piața de desfacere;
- f) măsuri de educare și informare referitoare la prevenirea risipei de produse agroalimentare, cuantificarea risipei de alimente;
- g) măsuri de redistribuire/ utilizare a surplusului.

2. Prelucrare/Procesare:

- a) măsuri de planificare, reutilizare a produselor secundare sau alte instrumente economice care promovează utilizarea eficientă a resurselor;
- b) măsuri de cercetare –dezvoltare - inovare;
- c) măsuri de tehnologizare/retehnologizare, automatizare/digitalizare a procesului de producție/prelucrare/procesare în vederea minimizării pierderilor;

- d) metode inovative de tratare a alimentelor;
- e) adaptarea producției la condițiile de piață, cerere-ofertă;
- f) asigurarea trasabilității;
- g) măsuri privind donarea alimentelor către operatorii receptori și consumatorii finali;
- h) stabilirea planului de diminuare a risipei de alimente;
- i) realizarea a minimum o comunicare anuală internă cu angajații privind obiectivul de reducere a risipei de alimente.

3. Depozitare, distribuție, comercializare:

- a) realizarea și monitorizarea unui sistem FIFO "primul intrat - primul ieșit" pentru stocurile de marfă;
- b) informarea/educarea consumatorilor cu privire la condițiile optime de utilizare și depozitare a alimentelor;
- c) colaborarea cu consumatorii și înțelegerea nevoilor acestora;
- d) realizarea a minimum o comunicare anuală internă cu angajații privind obiectivul de reducere a risipei de alimente.

4. Sectorul de industrie hotelieră și a serviciilor de alimentație publică:

- a) măsuri de planificare sau alte instrumente economice care promovează utilizarea eficientă a resurselor;
- b) realizarea a minimum o comunicare anuală internă cu angajații privind obiectivul de reducere a risipei de alimente;
- c) realizarea unui sistem de monitorizare FIFO "primul intrat - primul ieșit" a stocurilor de marfă/materii prime;
- d) măsuri de colectare separată a deșeurilor alimentare, pe categorii, în vederea reciclării/valorificării/eliminării conform ierarhiei deșeurilor și a legislației specifice în vigoare.

Art. 4 Până la data de 31 martie a anului în curs, operatorii economici pot să posteze pe site-ul propriu, planul anual de diminuare a risipei alimentare prevăzut la art. 11 lit.) a din prezenta anexă.

Art.5 Operatorii economici pot lua măsuri privind vânzarea cu preț redus a produselor agroalimentare supuse vânzării accelerate, conform legislației în vigoare.

Art. 6 Măsuri privind transferul alimentelor prin donare

(1) Operatorul economic, definit conform pct. 5 din Anexă la lege, poate dona produsele aflate aproape de expirarea datei durabilității minimale, către consumatorul final, definit conform pct. 1 din Anexă la lege, sau către operatorul receptor, definit conform pct. 6 din Anexă la lege, în baza unui contract, oricând în ultimele 10 zile de valabilitate până la atingerea datei durabilității minimale.

(2) Operatorul receptor poate dona alimente doar către consumatorul final, așa cum au fost recepționate de la operatorii donatori sau sub formă de alimente gătite/preparate/transformate, prin utilizarea acestor alimente în incinta cantinelor sociale sau a altor obiective de alimentație publică care funcționează în baza Legii 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Unitățile de alimentație publică de tipul restaurante, restaurante cu autoservire, cofetării, patiserii, plăcintării, simigerii, covrigării, case de comenzi, cantine-restaurant și alte asemenea, pot dona alimente gătite/preparate/transformate către operatorii receptori și către consumatorii finali.

(4) Transferul alimentelor pentru consumul uman, prin donare, către operatorii receptori, se va face respectând cerințele privind trasabilitatea acestora conform art. 18 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare, cu modificările ulterioare.

(5) În situația în care operatorii receptori nu reușesc să doneze produsele agroalimentare până la expirarea datei durabilității minimale se respectă condițiile prevăzute la art.2 alin. (2) lit. d) -g) din lege.

(6) Este interzisă donarea către consumatorul final și către operatorul receptor a următoarelor alimente perisabile: sucuri de legume și fructe nepasteurizate, legume și fructe pretăiate, semințe germinate.

(7) Este interzisă donarea către consumatorul final a următoarelor alimente perisabile microbiologic de origine animală, respectiv carnea și organele proaspete provenite de la bovine, porcine, caprine, ovine, cabaline, păsări de curte, vânat sălbatic sau de crescătorie, carnea tocată, carnea preparată, laptele crud și produsele din lapte crud, peștele și produsele din pescuit proaspete, ouăle și produsele din ouă crude.

(8) Alimentele menționate la alin. (7) pot fi donate către operatorii receptori de tipul cantinelor sociale sau a altor unități de alimentație publică, care funcționează în baza Legii nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, în vederea transformării acestora, fără întârziere nejustificată, în produs finit, destinat consumatorului final.

(9) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale va publica și actualiza periodic lista operatorilor receptori, care va cuprinde denumirea operatorului receptor, adresa și datele de contact ale acestuia, tipul/categoria de produse alimentare dintre cele care pot face obiectul donării/comercializării;

(10) În vederea includerii pe lista operatorilor receptori, aceștia vor depune la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale în scris sau on-line, o cerere conform modelului din Anexa nr. 1 la prezentele norme metodologice, însoțită în mod obligatoriu de copia documentului de înregistrare/autorizare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor.

Art.7 (1) Direcționarea subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman, se va desfășura conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1069/2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002;

(2) Nu pot face obiectul donării produsele de origine animală sau nonanimală care au fost declarate/clasificate ca improprie consumului uman de către autoritățile abilitate, respectiv operatorul din domeniul alimentar, precum și produsele descrise la art. 8 - 10 din Regulamentul (CE) 1069/2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002;

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), produsele alimentare care nu sunt comercializate din cauza unor aspecte de prezentare, defecte de ambalare sau alte defecte care nu pot prezenta nici un risc pentru sănătatea publică, pot face obiectul donării numai după efectuarea unei evaluări detaliate, pe fiecare tip de produs, pentru a se asigura că acestea pot fi consumate în condiții de siguranță. Evaluarea se va realiza de către operatorul economic donator și se consemnează în contractul încheiat la momentul donării.

(4) Pentru produsele alimentare care au fost încadrate în categoria 3 conform Regulamentului (CE) 1069/2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002 ca produse nedestinate consumului uman și în sensul celor stabilite la alin. (3), este interzisă reintroducerea acestora în lanțul agroalimentar, chiar dacă se face o analiză de risc ulterioară.

Art.8 Produsele agroalimentare improprie consumului uman vor fi încadrate și clasificate ca deșeurii alimentare conform Directivei nr. 851 din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (CE) nr. 98 din 2008 privind deșeurile, de către operatorii economici din lanțul agroalimentar cărora le aparțin. Acestea vor fi gestionate conform ierarhiei deșeurilor stabilite de art. 4 din Legea nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare precum și a legislației privind protecția mediului, în vigoare.

Art.9 Măsurile privind comercializarea alimentelor provenite din donare către consumatorul final

(1) Operatorii receptori, respectiv asociațiile și fundațiile care funcționează în baza Ordonanței de Guvern nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare, întreprinderile sociale care funcționează în baza Legii nr. 219/2015 privind economia socială, serviciile sociale ale furnizorilor publici care funcționează în baza art. 27 din Legea nr.292/2011 cu modificările și completările, pot comercializa alimente către consumatorul final la un preț care să permită acoperirea anuală a cheltuielilor pentru personal, utilități, derularea activităților și funcționarea operatorului receptor pe activitatea de comercializare a alimentelor donate, conform legii. Pentru salariile personalului se va lua ca punct de referință pentru calcul, salariul mediu pe economie.

(2) Nivelul costurilor de funcționare lunare a operatorilor receptori, care desfășoară activitățile menționate la alin.(1), se stabilește prin aplicarea procentului de maxim 5,8% din Indicatorul Social de Referință- ISR, indicator reglementat conform legislației în vigoare, per consumator final. În cazul în care consumatorul final este înregistrat în baza de date a operatorului receptor ca reprezentant al familiei sale, fiecare membru al familiei cu care acesta se gospodărește în comun va fi considerat consumator final.

(3) Operatorul receptor are obligația să depună la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, până la data de 31 martie a fiecărui an, un raport privind activitatea desfășurată în anul precedent, din care să reiasă cantitatea alimentelor provenite din donare. Modelul raportului este prevăzut în Anexa nr. 2 la prezentele norme metodologice.

(4) În situația în care operatorii receptori nu reușesc să comercializeze/doneze produsele agroalimentare până la expirarea datei limită de consum, trebuie să respecte aceleași condiții prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. d)-g) din lege.

Capitolul III

Dispoziții finale

Art.10

(1) Autoritățile publice cu atribuții de reglementare și control în domeniul agroalimentar vor desfășura acțiuni de informare și educare a consumatorilor finali cu privire la prevenirea și diminuarea risipei alimentare prin campanii de informare media, campanii de informare în școli, campanii online, organizarea de seminarii, conferințe, forumuri, organizarea de manifestări educative, de voluntariat, cu caracter social, tipărirea de materiale publicitare și de informare.

(2) Operatorii donatori pot participa ca parteneri sau pot iniția acțiunile menționate la alin. (1).

Art.11 Operatorii economici -donatori au obligația:

(a) să elaboreze planul anual de diminuare a risipei alimentare, pe care îl vor prezenta autorităților competente în domeniul risipei alimentare la solicitarea acestora.

(b) să transmită la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale până la data de 31 martie a fiecărui an rapoartele anuale pentru perioada cuprinsă în intervalul 1 ianuarie – 31 decembrie a anului precedent conform modelului prevăzut în Anexa nr. 3 la prezentele norme metodologice.

Art. 12 Operatorii din lanțul agroalimentar implicați în procesul de transfer al alimentelor prin donare au obligația de a păstra, pentru o perioadă de 3 ani, evidența furnizorilor produselor agroalimentare pe care le primesc și a beneficiarilor acestora, cu excepția cazului în care produsele agroalimentare sunt distribuite direct către consumatorul final.

Anexa nr. 1

CERERE DE INCLUDERE
în lista operatorilor receptori

Operatorul economic..... , cu sediul în , str. nr., cu certificatul de înmatriculare/autorizația , codul fiscal , telefon/fax , e-mail , reprezentat de , domiciliat în , str. nr., bl., sc., et., ap., sectorul/județul , posesor al buletinului/cărții de identitate seria nr. , eliberat/eliberată de , având funcția de , pe baza documentului de înregistrare/autorizare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor nr..... , solicit includerea în lista operatorilor receptori conform Legii nr. 217/2016 cu modificările și completările ulterioare pentru tipul/categoria de produse agroalimentare.....

Data

.....

Semnătura

.....

Anexa nr. 2

-Model-

RAPORT ANUAL AL OPERATORILOR RECEPTORI

Operatorul economic..... , cu sediul în , str..... nr., cu
 certificatul de înmatriculare/autorizația nr..... , codul fiscal , telefon/fax
 , e-mail , reprezentat de

Tip/categorie produs	Donator (cod fiscal)	Cantitate recepționată/categorie produs (kg)	Contract
Produse de origine animală:			
Produse de origine vegetală/nonanimală:			
Produse donate de către unitățile de alimentație publică:			

Data

.....

Semnătura

.....

Anexa nr. 3

- Model -

RAPORT ANUAL AL OPERATORILOR DONATORI

Operatorul economic..... , cu sediul în , str. nr., cu
certificatul de înmatriculare/autorizația nr., codul fiscal , telefon/fax
..... , e-mail , reprezentat de

Tip/categorie produs	Receptor (cod fiscal)	Cantitate donată/categorie produs (kg)	Contract	Valoare
Produse de origine animală:				
Produse de origine vegetală/nonanimală:				
Produse donate de cătreunitățile de alimentație publică				

Data

.....

Semnătura

.....